MÈTODES NUMÈRICS I

Grau de Matemàtiques. Curs 2016/17. Semestre de tardor

PRÀCTICA 8

Referència. J. Stoer & R. Bulirsch: Introduction to Numerical Analysis. Springer-Verlag.

Exercici 1 [Interpolació d'una taula de valors mitjançant un spline cúbic natural]

Siguin n > 1 un natural, $\Delta \equiv \{a = x_0 < x_1 < \ldots < x_n = b\}$ una partició de $[a, b] \subset R$ en n subintervals i $Y \equiv \{y_0, y_1, \ldots, y_n\}$ un conjunt de n + 1 valors reals.

La funció spline cúbic interpolador natural associada a Δ i Y és $S:[a,b]\to R$ tal que

- $S \in C^2([a,b])$; i $\forall j = 0 \div n 1$, $S_j \equiv S|_{[x_j,x_{j+1}]} \in P_3$ (spline cúbic).
- $\forall j = 0 \div n 1$, $S(x_j) = y_j$ (interpolador).
- S''(a) = S''(b) = 0 (natural).

Es pot veure que existeix una única funció S verificant aquestes condicions. Resumim a continuació un **mètode de càlcul** de les n-1 funcions S_j $(j=0 \div n-1)$.

- (1) Notació: $M_j = S''(x_j)$ $(j = 0 \div n)$ s'anomenen moments; i $h_{j+1} = x_{j+1} x_j$ $(j = 0 \div n 1)$ són les longituds dels subintervals.
- (2) El spline buscat es pot expressar en funció dels moments M_j 's i de les dades x_j 's i y_j 's. Concretament, per a cada $j = 0 \div n 1$, és

$$S_j(x) = M_j \frac{(x_{j+1} - x)^3}{6h_{j+1}} + M_{j+1} \frac{(x - x_j)^3}{6h_{j+1}} + A_j(x - x_j) + B_j , \quad \forall x \in [x_j, x_{j+1}] ,$$

on

$$B_j = y_j - M_j \frac{h_{j+1}^2}{6}$$
, $A_j = \frac{y_{j+1} - y_j}{h_{j+1}} - \frac{h_{j+1}}{6} (M_{j+1} - M_j)$.

(3) Els moments $M_0 = M_n = 0$ són coneguts, i per a trobar els altres, M_j $(j = 1 \div n - 1)$, cal resoldre el sistema lineal tridiagonal de n - 1 equacions i incògnites

$$\frac{h_j}{6}M_{j-1} + \frac{h_j + h_{j+1}}{3}M_j + \frac{h_{j+1}}{6}M_{j+1} = \frac{y_{j+1} - y_j}{h_{j+1}} - \frac{y_j - y_{j-1}}{h_j} , \ j = 1 \div n - 1 .$$

Feu un programa que implementi l'algorisme anterior; o sigui,

• Llegeixi les dades n, Δ i Y, i ompli un vector amb les longituds h_j dels subintervals, usant (1).

- Ompli els 4 vectors que defineixen el sistema lineal de (3): les 3 diagonals de la matriu i el terme independent.
- Resolgui el sistema tridiagonal per a trobar els moments M_j 's.
- Calculi els vectors de les B_j 's i les A_j 's, usant les fórmules de (2).

Això resol el problema de trobar els polinomis S_i 's.

Atenció: Per a facilitar la implementació, es recomana usar exactament els mateixos índexs de les fórmules donades aquí. O sigui, per a alguns vectors s'usa la component 0 però per a altres no. Igualment amb la component n. Adapteu el codi que ja tingueu fet per a resoldre sistemes tridiagonals a aquesta situació.

A continuació, el programa ha d'avaluar el spline trobat en m+1 punts equidistants (amb m bastant més gran que n, per exemple m=10n). Useu les fórmules dels S_j 's donades a (2).

Apliqueu-ho a un conjunt concret de dades: n, Δ i Y. Pinteu la gràfica del spline cúbic interpolador natural i compareu-la amb la del polinomi interpolador.

Exemple. n = 5 i

Exercici 2 [Interpolació d'una funció per un spline cúbic natural]

Feu una variació del programa anterior per tal que interpoli una funció f(x) en un interval [a, b] (en lloc d'una taula de valors).

Donat n, es consideraran les n+1 abscisses de Δ que sigui **equidistants** a [a,b]: $x_j = a+jh$ $(j=0 \div n)$, on h=(b-a)/n.

Apliqueu-ho als exemples:

- f(x) = |x| a l'interval [-1, +1].
- $f(x) = \frac{1}{1+x^2}$ a l'interval [-5, +5].

Compareu les gràfiques que obteniu amb les de la interpolació polinomial.